

Turpo

KTKP040

19.1.2026

Argumentointi ja akateemiset tekstitaidot
tieteellisessä toiminnassa

Kotitehtävän purku

Postikortti: Terveisiä tutkivan opettajan matkalta

- Kirjoita postikortti, jossa pohdit lyhyesti:
 - Mitä tieteellinen ajattelu sinulle tällä hetkellä tarkoittaa?
 - Miksi tutkiva opettajuus on tärkeää?
 - Yksi toive, muistutus tai ajatus, jonka haluat lähettää itsellesi – nyt tai tulevaisuuteen.
 - Voit halutessasi koristella postikortin (piirtää, liimata tarroja/leikkeitä tms.)
- Keskustelkaa tänään ryhmässä:
 - Miten meidän ryhmämme ymmärtää tieteellisen ajattelun tällä hetkellä?
 - Mistä tunnistaa opettajan, joka käyttää tutkivaa työtettä?
 - Miten tieteellinen ajattelu ja tutkiva työote kytkeytyvät toisiinsa opettajan työssä?
 - Muotoilkaa lause: *Tutkiva opettajuus tarkoittaa meille...*

Argumentoinnin pääkäsitteet

- **Väite** (claim)
 - väittäminen jostain asiasta. Mielenpide ilmaistaan usein väitteen muodossa
 - väite sijaitsee yleensä tekstin tai puheen alussa
- **Peruste** (reason, ground, premise, justification, evidence)
 - Perusteilla tuetaan esitettyä väitettä, osoitetaan miksi väite on väitteen esittäjän mielestä paikkansa pitävä
- **Johtopäätös** (conclusion)
 - johtopäätös seuraa sitä edeltävistä perusteluista
 - tekstin lopussa olevaa väitettä kutsutaan johtopäätökseksi
- **Argumentti** (an argument)
 - engl. an argument = väite + peruste(lut)
 - to argue = kiistellä, riidellä, väitellä
 - suomenkielessä käytetään usein samassa merkityksessä kuin sanaa ”peruste”
- **Vasta-argumentti** (counterargument)
 - vasta-argumenttien avulla kyseenalaistetaan jonkun toisen esittämä väite tai sen tueksi esitettyjen perustelujen todenperäisyys

(Marttunen 2005; Kakkuri-Knuuttila 1998; van Eemeren, Grootendorst & Krugier 1987; Meiland 1981)

Esimerkki (väite, peruste, johtopäätös)

Tytöt ja pojat ovat koulussa tasa-arvoisessa asemassa (**väite**). Oppikirjat on suunniteltu yhtä kiinnostaviksi niin poikien kuin tyttöjenkin kannalta (**1. peruste**). Oppiainejako on myös suunniteltu kaikille tasapuoliseksi (**2. peruste**). Lisäksi kaikissa kouluissa on sekä mies- että naisopettajia (**3. peruste**). Myös kuri ja rangaistukset ovat samanlaisia sekä tytöille että pojille. (**4. peruste**). Sukupuolten välinen tasa-arvo siis toteutuu koulussa (**johtopäätös**).

Esimerkki vasta-argumentista

Tytöt ja pojat ovat koulussa tasa-arvoisessa asemassa (**väite**). Oppikirjat on suunniteltu yhtä kiinnostaviksi niin poikien kuin tyttöjenkin kannalta (**1. peruste**). **Toisaalta pojat ovat usein tyttöjä toiminnallisempia ja oppikirjojen sisältämän teoreettisen tiedon omaksuminen on heille monesti vaikeampaa kuin tytöille (vasta-argumentti)**. Oppiainejako on myös suunniteltu kaikille tasapuoliseksi (**2. peruste**). Lisäksi kaikissa kouluissa on sekä mies- että naisopettajia (**3. peruste**). Kuri ja rangaistuksetkin ovat samanlaisia sekä tytöille että pojille. (**4. perustelu**). Sukupuolten välinen tasa-arvo siis toteutuu koulussa (**johtopäätös**).

Argumentoiva minimuistio- Luokanopettajan hyvinvointi

- Tavoite: Oppia muotoilemaan väite, peruselemaan se, huomioimaan vasta-argumentointi ja tekemään johtopäätös. Tehtävässä ei ole tärkeintä, että olette ”oikeassa”, vaan että väitteenne on selkeä ja perusteltavissa. Esimerkkiväite:

Luokanopettajan hyvinvointi heikkenee, jos hän on jatkuvasti tavoitettavissa työpäivän ulkopuolella.

- Kirjoittakaa omassa pienryhmässä argumentoiva minimuistio:
 1. Muotoilkaa yksi selkeä ja rajattu väite, joka koskee luokanopettajan hyvinvointia työssä ja on sellainen, josta joku voisi perustellusti olla myös eri mieltä. **Mitä väitätte luokanopettajan hyvinvoinnista?**
 2. Valitkaa mistä näkökulmista/miten voitte perustella väitteenne. **Mitä tutkimuksista tiedetään? Miten opettajan työ käytännössä rakentuu?**
 3. Laatikaa vasta-argumentti. **Millaisen vasta-argumentin joku voisi esittää väitteellenne?**
 4. Kirjoittakaa johtopäätös. **Mitä tästä seuraa luokanopettajan työhön?**

Pohjolan voimaeläimet

- Valitse eläin, jonka voima tuntuu sinulle tällä hetkellä tärkeältä luokanopeopiskelijän hyvinvoinnin kannalta.

